

FJÁRMÁLAEFTIRLITIÐ
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY, ICELAND

Rannsókn á nægjanleika lífeyrissparnaðar (e. retirement savings adequacy)

4. febrúar 2015

Dagskrá

- **Kynning og fundarstjórn**

Unnur Gunnarsdóttir, forstjóri Fjármálaeftirlitsins

- **Megin niðurstöður**

Björn Z. Ásgrímsson, sérfræðingur hjá Fjármálaeftirlitinu

- **Samanburður við önnur lönd**

Stéphanie Payet, sérfræðingur hjá OECD

- **Takmarkanir við úrvinnslu og aðferðafræði**

Bjarni Guðmundsson, tryggingastærðfræðingur

- **Frekari greining niðurstaðna**

Stefán Halldórsson, verkefnastjóri hjá Landssamtökum lífeyrissjóða

- **Fyrirspurnir og umræður**

- **Samantekt og lokaorð**

Gunnar Baldvinsson, formaður Landssamtaka lífeyrissjóða

MEGIN NIÐURSTÖÐUR

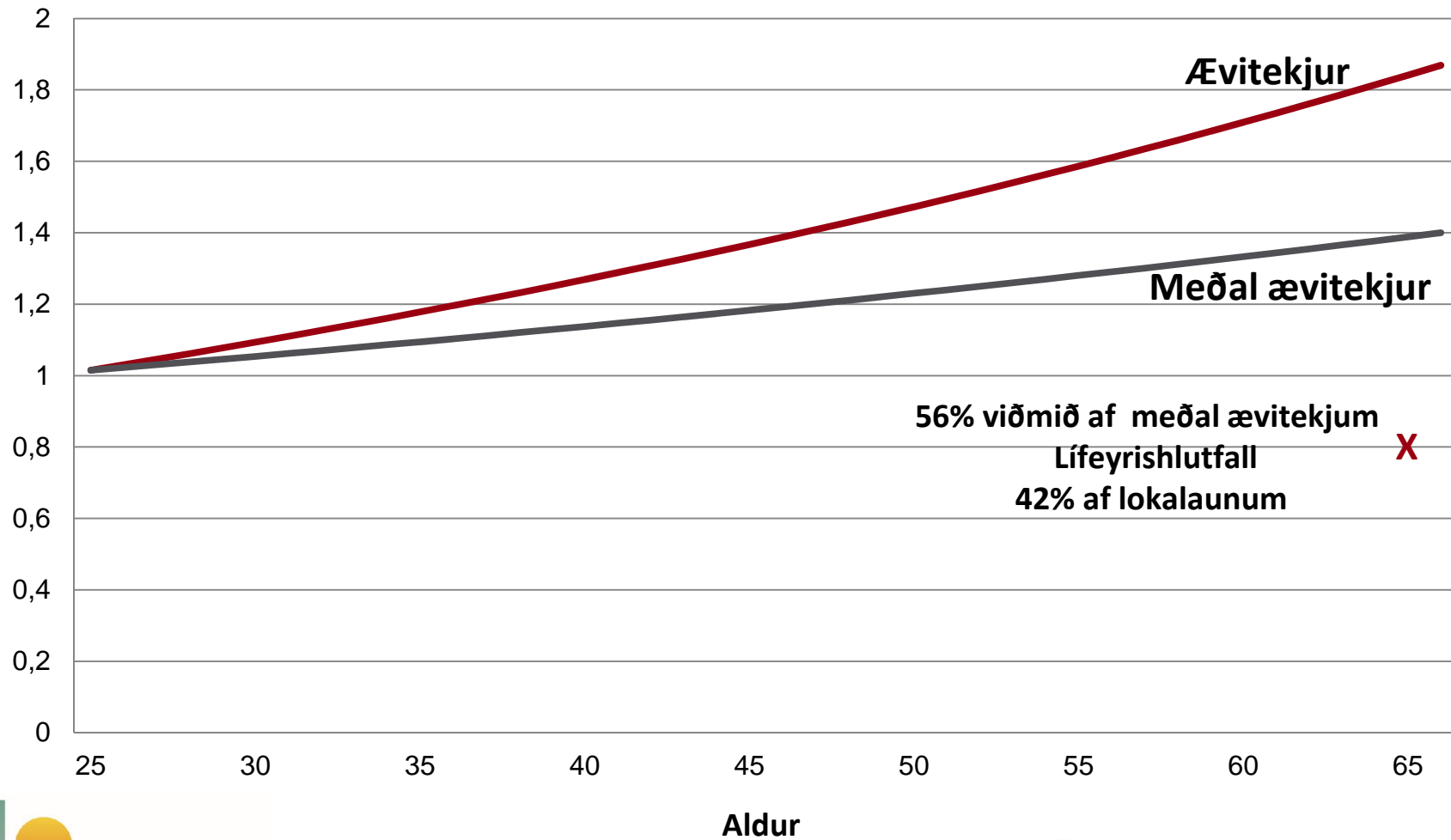
Björn Z. Ásgrímsson
sérfræðingur hjá Fjármálaeftirlitinu

Lífeyrishlutfall (e. replacement ratio)

Miðað við ævitekjur: $\frac{\text{Lífeyrir}}{\text{Meðal ævitekjur}}$ (%)

Miðað við lokalaun : $\frac{\text{Lífeyrir}}{\text{Lokalaun}}$ (%)

Þróun tekna miðað við 1,5% hagvöxt

Helstu spurningar rannsóknarinnar

- 1. Verður lífeyrir nægjanlegur í framtíðinni?**
  - M.v. fátæktarmörk
  - M.v. núverandi lífeyrisþega
- 2. Er nauðsynlegt að auka lífeyrissparnað?**
- 3. Eru einhverjir þjóðfélagshópar í hættu?**
- 4. Er þörf á skýrari mælikvörðum um lífeyrissparnað?**

Styrkleikar

- Þegar allar þrjár stoðir lífeyris eru lagðar saman standa flestir betur að vígi en núverandi lífeyrisþegar og vel yfir fátæktarmörkum
- Nærri 2/3 af framtíðarlífeyristekjum munu koma frá samtryggingadeildum lífeyrissjóðanna

Lífeyrishlutfall

Samtrygging – Almennatryggingar – Séreignarsparnaður

m.v. meðal ævitekjur	Karlar	Konur	35-39 ára	60-64 ára
Lífeyrishlutfall: Samtrygging	62%	64%	64%	61%
Lífeyrishlutfall: Almennatrygg. TR	89%	105%	93%	93%
Lífeyrishlutfall: Séreign	97%	111%	103%	99%

Veikleikar

- Mikill munur á lífeyrisréttindum hins opinbera og á almennum vinnumarkaði
- Sterk tenging almannatrygginga og lífeyristekna
- Mjög margir á almennum vinnumarkaði ná ekki 56% viðmiði um lífeyrishlutfall
- Iðgjaldasaga í 43-44 ár er nauðsynleg
- Lífeyrir kvenna mun lakari en karla

Lífeyrishlutfall

Miðað við réttindi nær eingöngu á almennum vinnumarkaði

m.v. meðal ævitekjur	Allir	35-39 ára	60-64 ára
Lífeyrishlutfall	54%	59%	48%
Fjöldi (%) með lífeyrishlutfall < 56%	55%	41%	75%

TAKK FYRIR !

Reykjavik
4th of February 2015

SAVING FOR RETIREMENT AND THE ROLE OF PRIVATE PENSIONS IN RETIREMENT READINESS

Stéphanie Payet
OECD Financial Affairs Division

Outline of the Presentation

- The OECD Retirement Savings Adequacy project
- OECD view on the Icelandic findings
- Main messages and recommendations from the assessment for Chile, France, Iceland, the Netherlands, Norway, UK and US based on different policy questions (Chapter 3 of the OECD Pensions Outlook 2014)

The OECD Retirement Savings Adequacy project

- Assess the role that private pensions play and could play in the retirement readiness of the working-age population
- 8 participating countries: Chile, France, **Iceland**, the Netherlands, Norway, the United Kingdom, the United States + Italy (Aug. 2015)
- Common methodology

General Approach

Actual data

Assess how much people aged 35 to 64 have already accumulated in pension rights and pension assets from PAYG and funded pension arrangements

Projections

Complement this with what they may accumulate from now until they retire according to current rules and different scenarios

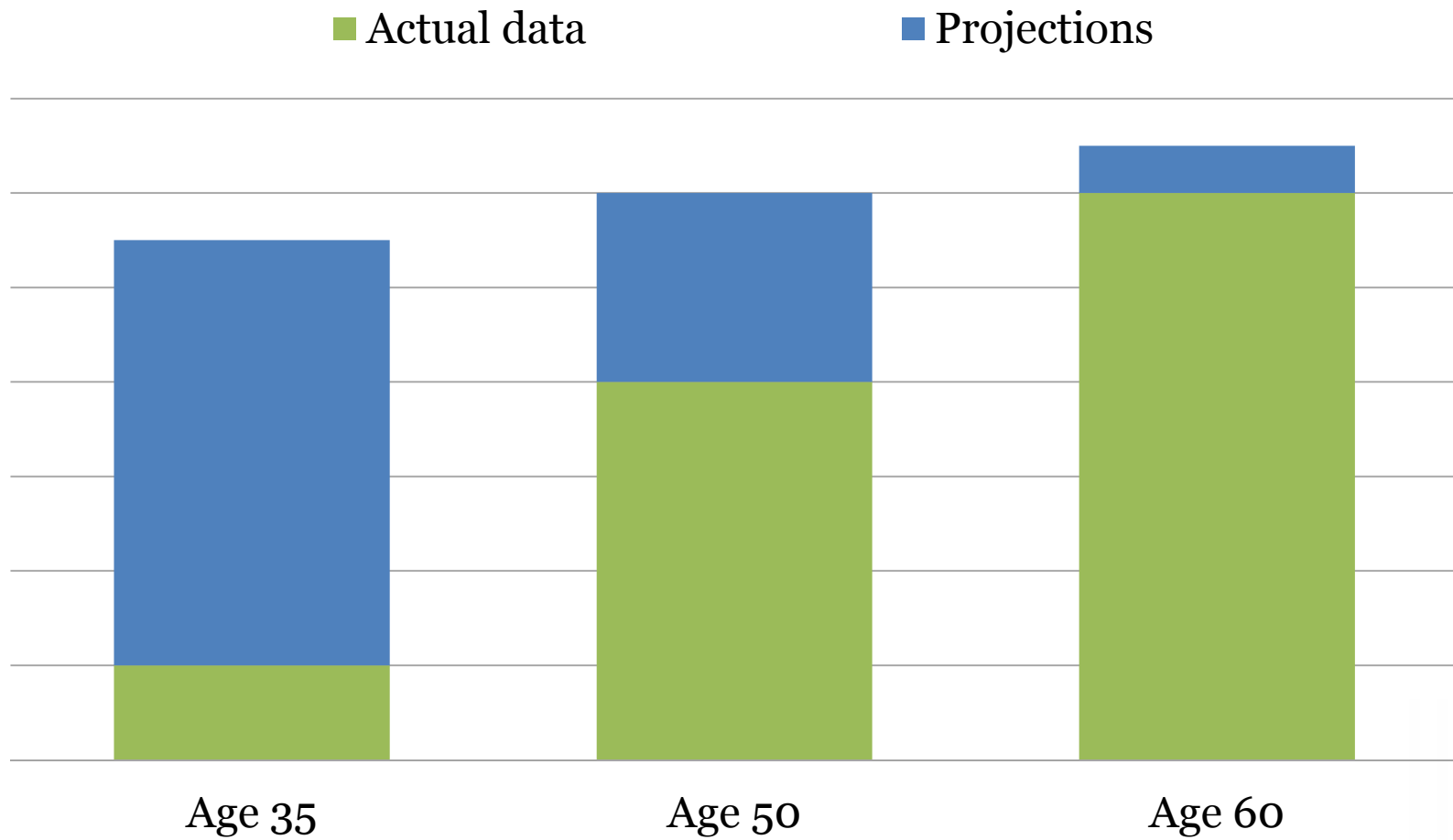

Ultimate goal

Compare the potential pension income at retirement with appropriate reference incomes to assess the role of private pensions in retirement readiness

Replacement rates at Retirement: Contribution of Actual Data and Projections

Three Different Scenarios

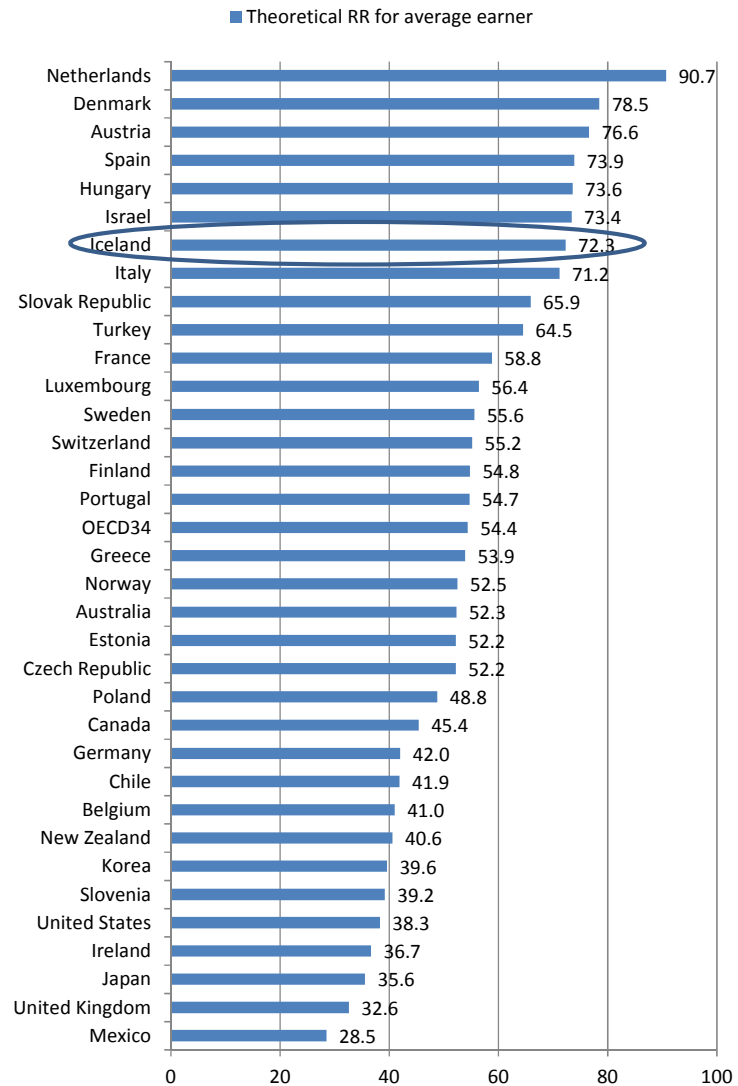
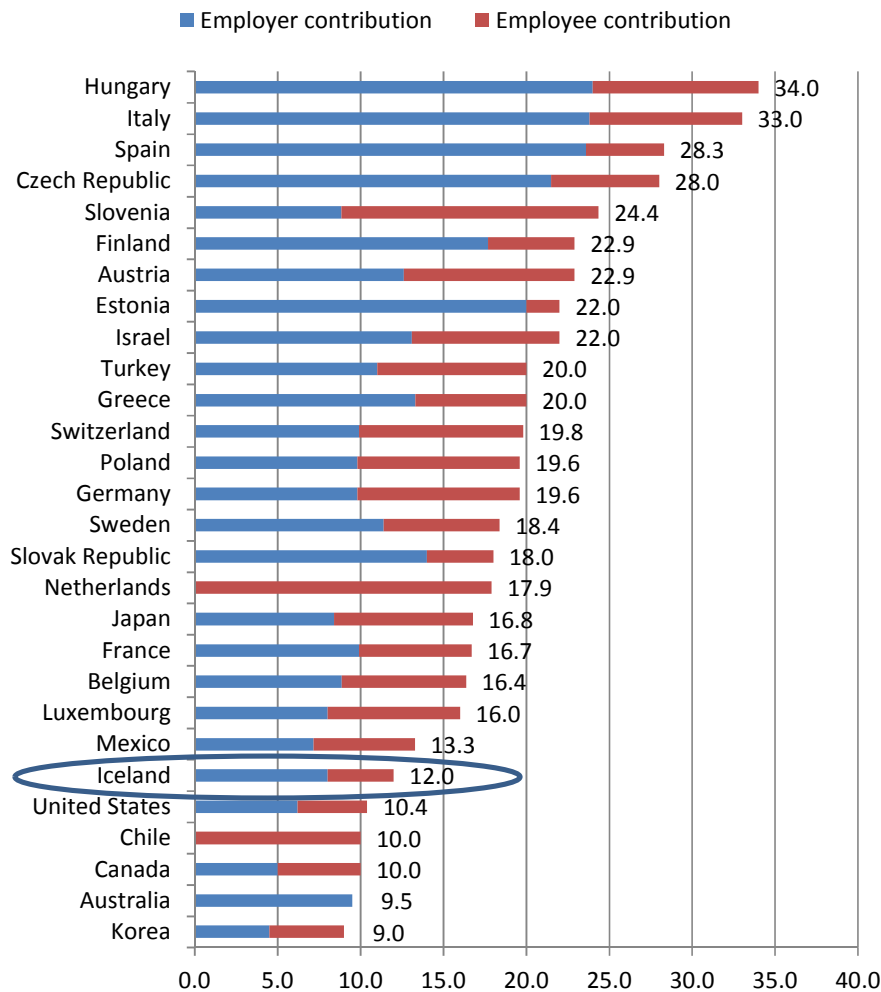
Scenarios	Pessimistic	Intermediate	Optimistic
Inflation	4%	2%	2%
Productivity	0.7%	1.5%	2.7%
Real investment return	1%	3.5%	6.1%
Real discount rate	0.4%	2%	3.7%
Time of retirement	As early as possible	Actual average age of retirement	Official or statutory age
Private pension coverage	Most likely/reasonable scenario		
Employment status	Most likely/reasonable scenario		

OECD VIEW ON FINDINGS FOR ICELAND

Relatively Low Mandatory Pension Contribution Rate and High Theoretical RR

Findings for Iceland

- Predominance of funded pensions
- Mandatory DC not providing a 56% RR in 55% of the cases
- RR from mandatory DC going down for older generations
- 76% target RR for mandatory DB schemes: Fair ? Under-funding issue?
- Complexity of the social security safety-net

OECD Pensions Outlook 2014

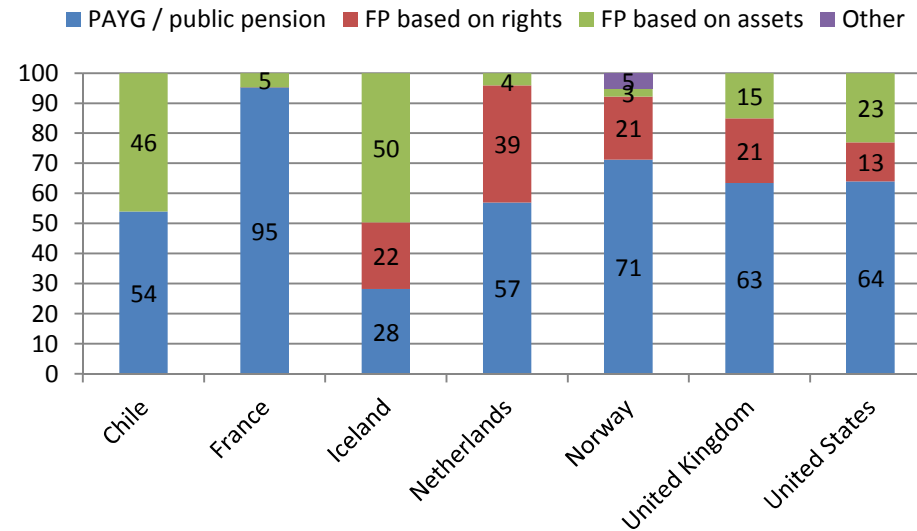
Replacement Rates: Cross-Country Comparison

Country	Median wage-indexed career-average earnings RR	Proportion of individuals with final earnings RR < 54%
Chile	50	49
France	82	21
Iceland	80	6
Netherlands	67	19
Norway	67	30
United Kingdom	83	20
United States	58	40

Country	Median wage-indexed career-average earnings RR			
	PAYG / public pensions	FP based on rights	FP based on assets	Other
Iceland	19	26	39	
Netherlands	36	26	4	
Norway	49	22	3	11

Important Role of Private Pensions in Complementing Retirement Income

- Greater importance of private pensions in the total pension income at retirement when they have a **mandatory** nature but also when voluntary private pensions have a **long standing** history in the country
- Yet, private pensions do not generally represent the main source to finance retirement **except in Iceland**

Other Factors Influencing the Importance of Private Pensions

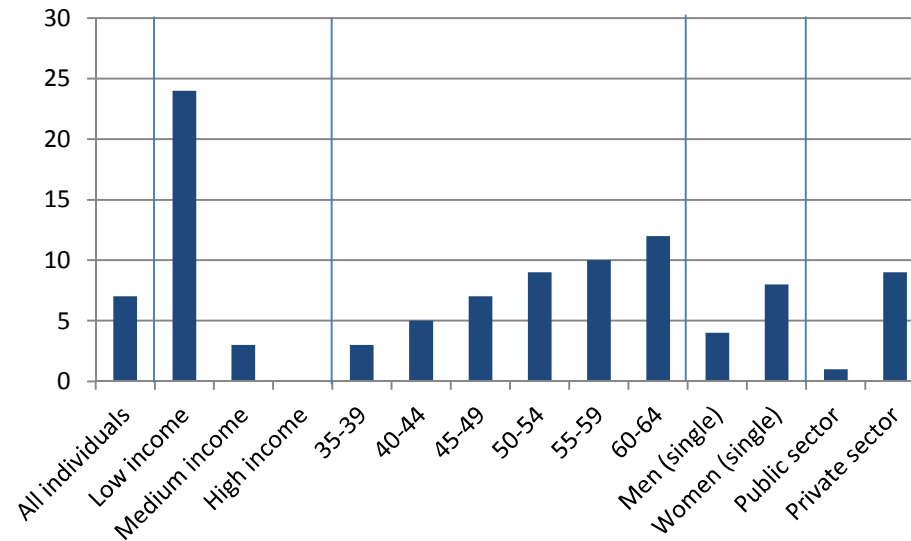

- Level of contributions (incentives)
- Length of the contribution period (e.g. age of retirement)
- Economic environment (e.g. returns on assets, productivity)
- Maturity (younger generations more likely to rely on private pensions at retirement when the system is not mature: FRA and UK)
- Income level (main source to finance retirement for high-income individuals in NLD, UK and US)

Growing Economies and Bigger Role of Private Pensions Should Allow Younger Generations to Be Better Prepared...

Risk of falling behind current retirees, Iceland

- Most w.a.i should retire with a pension income above the average pension income of recent retirees.
- Subgroups that are the more at risk to fall behind are low-income individuals, older generations, women, private sector workers and self-employed people

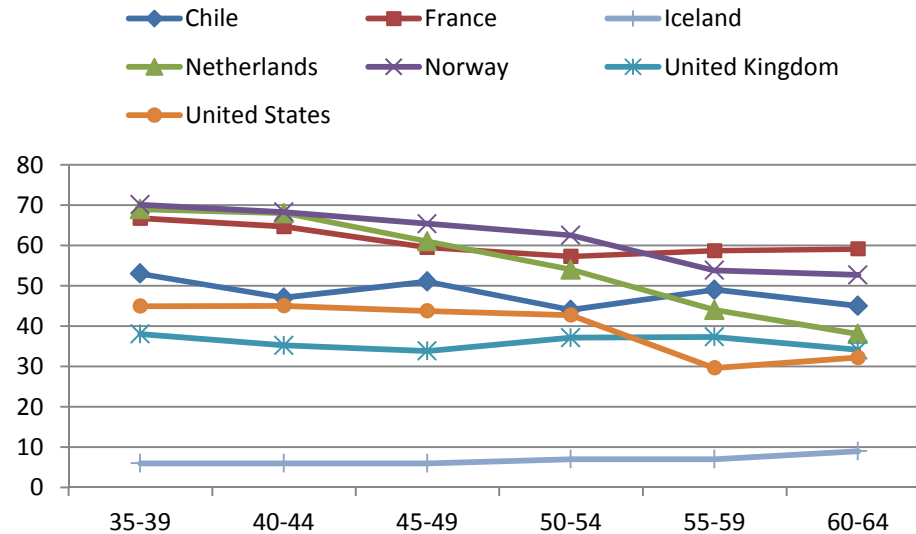
... But Other Factors May Offset the Positive Impact of Growing Economies and Higher Private Pensions

---

- Reforms in public pension systems leading to lower benefits (e.g. increase in the official age of retirement, lower indexation of rights, life expectancy adjustment parameters)
- Lower contribution levels into private pension plans (including because of a shift from DB to DC plans)
- Lower accruals in DB plans
- Lower returns on assets going forward

Illustration With the Risk of Failing to Reach a Country-Specific Reference RR

- Younger generations may be more at risk of failing to reach their country-specific reference replacement rate in CHL, FRA, NLD, NOR and USA. Not in **ISL** and UK.

Policy Options to Increase the Complementary Role of Private Pensions

---

- Increase coverage (e.g. compulsion and automatic enrolment)
- Encourage people to contribute more and for longer periods (e.g. by postponing retirement)
- Target population subgroups that need better access to private pensions
- Improve the alignment between public and private sector pensions

THANK YOU

TAKMARKANIR VIÐ ÚRVINNSLU OG AÐFERÐAFRÆÐI

Bjarni Guðmundsson
tryggingastærðfræðingur

Íslenska athugunin

■ Séríslenskar forsendur

- Eftirlaunaaldur karla 68 ár og kvenna 67 ár
- Aldursbundin launahækkun samkvæmt athugun á gögnum rannsóknarinnar
- Atvinnuleysi miðað við langtímareynslu og öflun réttinda í lífeyrissjóðum miðað við nógildandi reglur um atvinnuleysisbætur

Íslenska athugunin

- **Gögn til grundvallar útreikningi á lífeyrisrétti við starfslok**
  - Réttindi í samtryggingarsjóðum 2012
  - Séreign í lok árs 2012
  - Upplýsingar frá RSK um eignir og skuldir í eigin íbúðarhúsnæði við lok árs 2012
  - Reglur Tryggingastofnunar eins og þeim var breytt árið 2013

Íslenska athugunin

- Allir lífeyrissjóðir utan tveir litlir sjóðir tóku þátt í upplýsingagjöf um samtryggingu
- Allir vörsluaðilar séreignarsparnaðar utan einn
- Heildarfjöldi í grunnúrtaki eru **176.700** einstaklingar
- Búsettir á Íslandi í lok árs 2012 fæddir 1948–1977 **121.253**
- Fæddir 1977 um 4.300 en búsettir hér 1. janúar 2013 um 4.100
- Útgefnar kennitölur árgangsins meira en 7.000

Íslenska athugunin

- Athugunin beinist að þeim sem eru virkir þátttakendur á vinnumarkaði:
  - Þeim sem fengu greiddan örorku- eða ellilífeyri sleppt
  - Útreikningar takmarkast einnig við heimili þar sem að minnsta kosti annar aðili greiddi iðgjald árið 2012 til samtryggingar af sem svarar 193.000 kr. mánaðarlaunum
- Endanlegt úrtak varð um 90.000 einstaklingar

Íslenska athugunin

- Við áunnin réttindi í lok 2012 er bætt framtíðar réttindaöflun eftir nógildandi réttindareglum sjóðanna og gefnum launaferlum
- Séreign framreiknuð miðað við tiltekna ávöxtun og framlag sjóðfélaga til séreignarsparnaðar 2012
- Réttindi hjá TR til framtíðar eru reiknuð eftir reglum 2013

Íslenska athugunin

- Laun eru reiknuð út frá iðgjöldum
- Meðallaun eru reiknuð frá 25 ára aldri
- Áunnin réttindi 2012 í samtryggingarsjóðum án ábyrgðar launagreiðenda voru aukin eða skert þannig að tryggingafræðilega staða hvers sjóðs hefði verið í jafnvægi

Íslenska athugunin

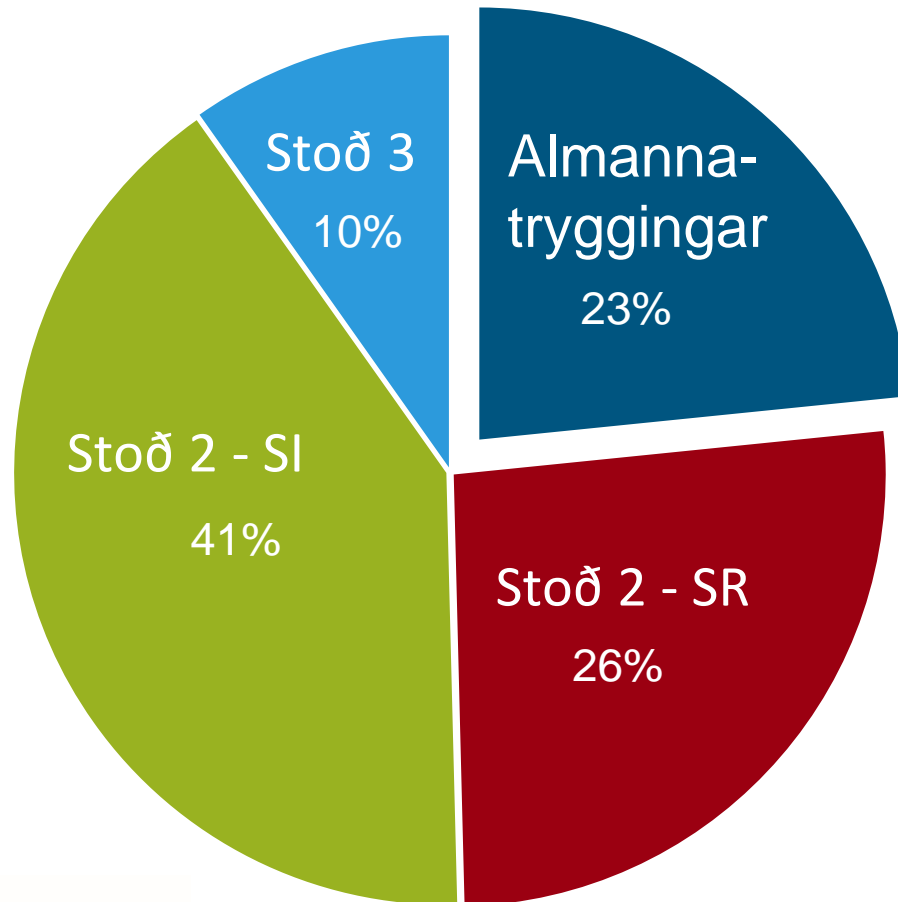
- Athugunin er hin fyrsta héraendis þar sem upplýsingar frá öllum lífeyrissjóðum í svo stóru úrtaki eru sameinaðar
- Íslenska athugunin nær til mun hærra hlutfalls vinnumarkaðarins en í rannsóknum hinna landanna

TAKK FYRIR !

FREKARI GREINING NIÐURSTAÐNA

Stefán Halldórsson
verkefnastjóri hjá Landssamtökum lífeyrissjóða

Hvert er vægi sjóðssöfnunar?

- Lífeyrir almannatrygginga (stoð 1)
- Lífeyrir sjóðs með bakábyrgð (stoð 2 - SR)
- Lífeyrir sjóðs háður eignum (Stoð 2 - SI)
- Lífeyrir sjóðs háður eignum (Stoð 3 - SI)

Hve margir eru undir viðmiðum?

1. Fátæktarmörk: **Enginn** – þökk sé almannatryggingum

- En ef eingöngu er skoðaður lífeyrir úr samtryggingarsjóðum, þá eru 23% úrtaksins undir mörkunum, 79% láglaunafólks og 4% hálaunafólks

2. Lífeyrir nýlegra lífeyrisþega: **Nokkur hópur**

- 7% alls úrtaksins, fremur þeir eldri en yngri, svo og láglaunafólk (24%)

3. 56% af meðalævitekjum úr samtryggingu: **Margir**

- 32% úrtaksins, hækkar með aldri (42% elsta hópsins), og 45% láglaunafólks
- Líklegasta skýringin er of fá ár í iðgjaldasögu; 45% elsta hópsins ná ekki 40 ára iðgjaldasögu, en 13% yngsta hópsins

Hve mikil verður tekjulækkun við lífeyristöku?

- Almennt um 16%, mest hjá hátekjufólki 36%, en lágtekjufólk fær 15% hærrí lífeyri en lokalaun.

Samsetning lífeyris í hlutfalli við lokalaun þegar þar að kemur

	Allt úrtakið	Lágtekjuhópur	Hátekjuhópur
Samtryggingarsjóðir	52%	54%	46%
Almannatryggingar	25%	56%	8%
Viðbótarlífeyrissparnaður	7%	5%	10%
Samtals:	84%	115%	64%

Hverju breytir hrein eign íbúðarhúsnæðis?

- Ef virði hreinnar eignar væri breytt í sjóð og dreift yfir ólifaða meðalævi myndi lífeyrir hækka að jafnaði um 18 prósentustig
- Vægið eykst með aldri, er 13 prósentustig hjá yngsta hópnunum en 26 prósentustig hjá þeim elsta

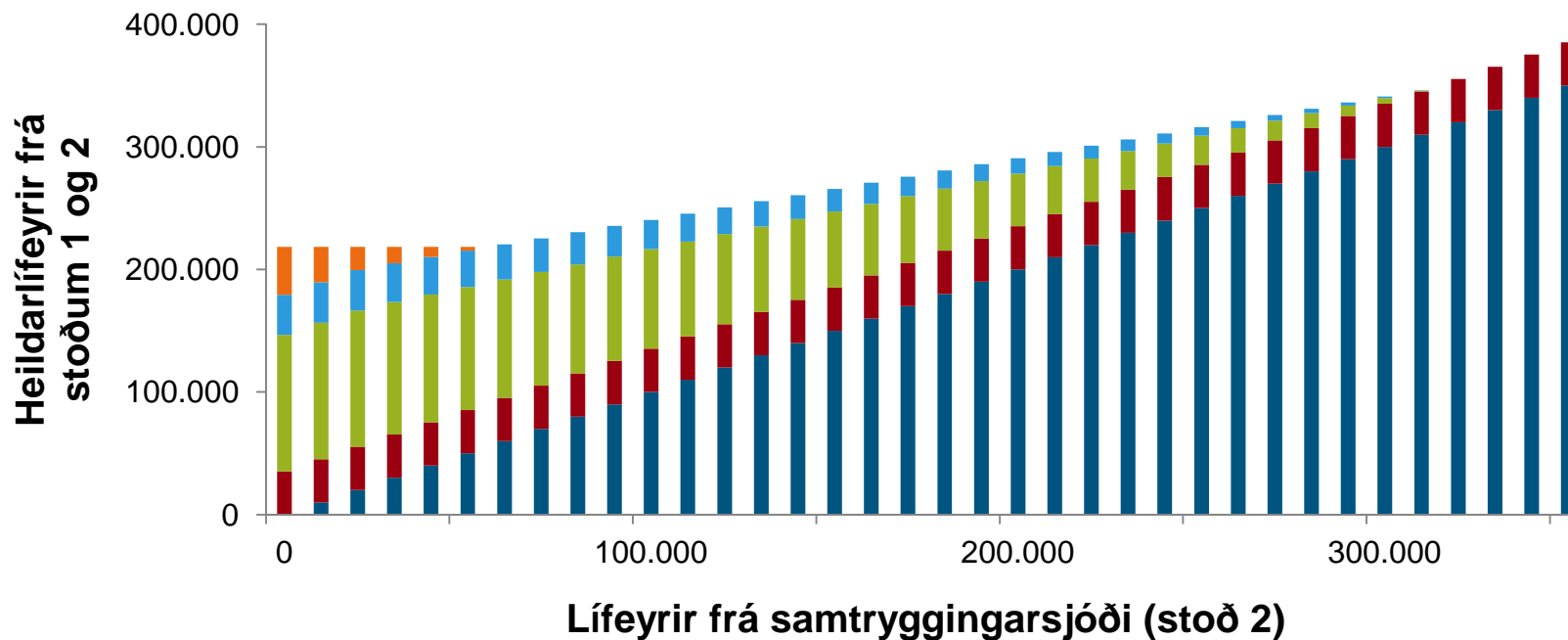
Lífeyrir talinn lágur

- Samanlagðar tekjur nýlegra lífeyrisþega frá stoðunum þremur námu að meðaltali um 53% af meðallaunum á árinu 2012
- Lífeyrir fer hækkandi á komandi árum vegna aukinna réttinda í samtryggingarsjóðum
- Rannsóknin sýnir að lífeyrir framtíðarinnar frá samtryggingarsjóðum og almannatryggingum verður um þriðjunggi hærrí en lífeyrisþegar fengu árið 2012
- Lífeyrir úr viðbótarlífeyrissparnaði (séreign) hækkar einnig

Mikill munur á opinbera og almenna kerfinu

- Hlutfall lífeyris af meðalævitekjum er 84% hjá starfsfólki í opinbera geiranum 2012 en 59% hjá starfsfólki í einkageiranum
  - Iðgjald í opinbera kerfinu 15,5%, en 12% í almenna kerfinu
  - Grunnviðmið opinberu sjóðanna er nú 76% hlutfall eftir 40 ár í starfi en 56% hjá almennu sjóðunum
- Í þessari rannsókn eykur lægri lífeyristökualdur í opinbera geiranum muninn milli kerfanna
- Betti lífeyrisréttur opinberra starfsmanna hefur gjarnan verið réttlættur með því að laun þeirra séu lægri, en hjá þeim lægra launuðu hverfur þessi munur að mestu vegna tekjutenginga almannatrygginga

Miklar tekjutengingar almannatrygginga

- Samtryggingarlífeyrir
- Grunnlífeyrir
- Tekjutrygging
- Heimilisuppbót
- Framfærsluuppbót

Margir fá minna en 56% af meðalævitekjum úr samtryggingarsjóðunum

- 32% úrtaksins ná ekki 56% markmiðinu, fer upp í 42% í elsta hópnum og 45% meðal lágtekjufólks
  - Fáir undir þessum mörkum í opinbera kerfinu, en margir í því almenna
- Byrði almannatrygginga þyngist vegna þessa stóra hóps
- Algengasta skýringin er of fá ár í iðgjaldasögu
  - Dæmi: 30% karla sem voru 60 ára 2012 munu ekki ná 40 ára iðgjaldasögu
- Einnig áhrif á minni ávinnslu eldri aldurshópanna framan af starfsævinni
  - Ekki greitt af fullum launum fyrr en 1989; almennu sjóðirnir stofnaðir um 1969

Niðurstaðan: Íslenska kerfið stenst vel kröfur OECD um kjöreiginleika lífeyriskerfa

- Mikil sjóðssöfnun, hlutur gegnumstreymiskerfi lítill
- Öryggisnet almannatrygging er mikilvægt fyrir lágtekjuhópa og þá sem hafa ekki greitt iðgjöld nógu lengi
- Lífeyrisþegar framtíðarinnar fá almennt mun meiri lífeyri en þeir sem nýlega hófu töku lífeyris
- Íslenska kerfið kemur vel út í alþjóðlegum samanburði

TAKK FYRIR !

FYRIRSPURNIR OG UMRÆÐUR